

Vojenská technika

v národním hospodářství

V současné době zavádění intenzivních forem hospodaření objevují se i v armádě návrhy na hospodárnější využití alespoň části vojenské automobilní, ženijní, silniční i další vhodné techniky.

Stroje a dopravní zařízení jsou dnes v armádě z různých důvodů neúměrně dlouhou dobu 10–15 let, čímž morálně značně zastarávají, ačkoliv fyzicky při stanoveném minimálním ročním proběhu motohodin, předpokládaném počtu oprav a řádné údržbě byla by jejich životnost větší delší. Udržování starších typů techniky je neúměrně náročné na opravy, výrobu náhradních dílů vyběhlých strojů nebo skladování náhradních dílů na dožití.

Jednu z možností rychlejší obnovy a modernizace je zapojit co největší množství této techniky do užitečného pracovního procesu v rámci národního hospodářství s cílem dosáhnout nahromadění výtěžků z těchto akcí, tj. vydělat si na sebe.

Masové použití vhodné techniky od mnohých útvarů a svazků nepřichází v úvahu, hlavně z důvodů bojové pohotovosti. Ovšem včasným doplňováním a přemisťováním strojů by se i zde blahodárně projevil kladné účinky rychlé modernizace.

Jsou však speciální útvary, svazky a svazy, které jsou určeny ke speciálním a jiným úkolům. Při soustředěném nasazení i s technikou k plnění hospodářských úkolů (dálnice, letiště, přepravy, rozsáhlé územní úpravy) by jistě vykonaly kus povíť práce. Ovšem ekonomicky zdůvodněné výtěžky těchto akcí by musely být soustřeďovány na zvláštní účet, určený k pružné obnově opotřebované techniky a vytvoření určitého fondu strojů. Bylo by tedy nutné dnešní nařízení o odvodu peněz z výpomocí upravit.

Avšak ani další útvary, obhospodařující uvedenou techniku, by nemusely při zachování potřebného stupně bojové poho-

tovosti vyjít zcela naprázdno. Dnes však útvary pocítují pracovní výpomoc jako práci navíc, která vyžaduje zvýšené množství oprav, opatřování náhradních dílů i další nepříjemnosti. Jinak celkem žádnou kladnou stránkou se neprojeví. Výsledek je, že se kromě některých potřebných akcí u útvarů nebo svazků se stroji jen „cvičí“, aniž se vůbec vyčerpá i nízko stanovený roční proběh.

V této souvislosti by stálo za úvahu, zda by nebylo účelné nalézt — prosadí-li se koncepce částečného využití strojů v NH — nějakou formu hmotné pobídky pro pracovníky na jednotlivých stupních tak, aby přes zvětšený rozsah práce projevovali o efektivní a maximální využití strojů trvalý zájem. Jde tedy o to, aby rozhodující činitelé byli zainteresováni na využití strojů, aby bylo dosaženo co největších výtěžků, rychlé obměny strojů i nejlepší vycvičenosti obsluh.

Snad se zdá jednodušší řešení, stroj po 4–5 letech služby v armádě odprodat civilnímu sektoru a žádné složité získávání prostředků k obnově nesoustřeďovat postupně, ale takto najednou. Ovšem dnes již dávno není a nebude doba, kdy národní hospodářství všechno od armády s radostí převzalo, aby vůbec něco mělo. Dnes se začíná pečlivě hospodařit, počítat a uvažovat.

V současné době získat některé progresivní stroje v potřebných počtech k úhradě zastaralé nebo oprav neschopné techniky je sice zatím určitý problém, ale situace se zřejmě v bližší budoucnosti v tomto směru zlepší. Proto je nutné pečlivě připravovat podklady a náměty, jak vhodně v souladu s bojovou pohotovostí využít vojenskou techniku k účelným výkonům při plnění hospodářských úkolů a zajistit její rychlou obměnitelnost tak, aby co neekonomičtěji držela krok s nejnovějším technickým rozvojem.